

SZKOŁA PODSTAWOWA W MYŚLACHOWICACH

WYMAGANIA NA OCENY ŚRÓDROCZNE I ROCZNE

PRZEDMIOT	Język polski	NAUCZYCIEL	Monika Wentrys
-----------	--------------	------------	----------------

KLASA	7	ROK SZKOLNY	
-------	---	-------------	--

L.P.	ZAKRES OCENY	WYMAGANIA NA OCENĘ				
		DOPUSZCZAJĄCĄ	DOSTATECZNĄ	DOBRA	BARDZO DOBRĄ	CELUJĄCĄ
1.	I. Kształcenie literackie i kulturowe a) słuchanie	Uczeń: -uwaga słucha wypowiedzi kolegów i nauczyciela -wyraża prośbę o powtórzenie wypowiedzi -słucha nagrania wzorcowej recytacji -mówi na temat najważniejszych treści wysłuchanego utworu -rozumie polecenia -rozpoznaje fragmenty informacyjne i perswazyjne w wysłuchanym tekście -rozpoznaje emocje towarzyszące osobie wypowiadającej się	Uczeń: -świadomie uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej przez uważne słuchanie wypowiedzi innych jej uczestników -żywo reaguje na wypowiedzi kolegów i nauczyciela, m.in. prosi o jej powtórzenie, uzupełnienie, wyjaśnienie -określa tematykę wysłuchanego utworu; -ocenia wartość wysłuchanego tekstu -rozdziela teksty o charakterze informacyjnym i perswazyjnym	Uczeń: -słucha nagrań recytacji utworów poetyckich i prozatorskich oraz dostrzega środki wyrazu artystycznego tekstu -analizuje i rozpoznaje intencję nadawcy wysłuchanego utworu, w tym aluzję, sugestię, manipulację	Uczeń: -słucha nagrań recytacji utworów poetyckich i prozatorskich oraz dostrzega i ocenia zabiegi związane prezentacją walorów artystycznych tekstu -interpretuje wysłuchany tekst, uwzględniając intencję jego nadawcy	Uczeń: -słucha i rozumie wypowiedzi kolegów i nauczyciela jako aktywny uczestnik różnych sytuacji mówienia w czasie zajęć lekcyjnych -odczytuje i interpretuje zabiegi związane z prezentacją walorów artystycznych nagrania wzorcowej recytacji -analizuje i wykorzystuje w nowych sytuacjach dydaktycznych informacje wybrane z wysłuchanego tekstu

			-wybiera potrzebne informacje z wysłuchanego tekstu -rozpoznaje komizm, kpinę i ironię jako wyraz intencji wypowiedzi			
2.	I. Kształcenie literackie i kulturowe b) czytanie utworów literackich i odbiór tekstów kultury	-czyta teksty współczesne i dawne -odczytuje tekst literacki i inne dzieła sztuki (np. obraz, rzeźba, grafika) na poziomie dosłownym, na poziomie -krytycznym z pomocą nauczyciela i rówieśników określa temat utworu i poruszony problem, odnosi się do wybranych kontekstów, np biograficznego, historycznego, kulturowego -rozpoznaje wypowiedź o charakterze emocjonalnym, argumentacyjnym, -wskazuje w tekście argumentacyjnym tezę, argument i przykłady -rozpoznaje w tekście najważniejsze informacje, opinię i fakty, rozróżnia fikcję i kłamstwo	-podejmuje próby samodzielnego odczytania różnych tekstów współczesnych i dawnych na poziomie przenośnym, a w ich odczytaniu odnosi się do różnych kontekstów -nazywa różne motywy postępowania bohaterów -określa problem poruszony w utworze i ustosunkowuje się do niego -identyfikuje w tekście poetyckim cechy liryki -charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu -wskazuje podstawowe środki wyrazu artystycznego wypowiedzi, w tym: neologizm, prozaizm, eufemizm, inwokację -wyodrębnia w tekście obrazy poetyckie -rozróżnia takie gatunki poezji, jak pieśń, hymn -identyfikuje elementy świata przedstawionego w utworze	-płynnie czyta teksty współczesne i dawne, stosując się do zasad poprawnej interpunkcji, akcentowania i intonacji -odczytuje tekst na poziomie przenośnym -określa funkcję przeczytanego tekstu -interpretuje tytuł utworu -wyjaśnia motywy postępowania bohaterów, -ocenia ich zachowania i postawy w odniesieniu do ogólnie przyjętych zasad moralnych -dostrzega manipulację i perswazję, wartościowanie w czytanim tekście, w tym w satyrze -określa funkcję środków artystycznego wyrazu -analizuje elementy świata przedstawionego w utworze, -omawia ich funkcję w konstrukcji utworu -uzasadnia przynależność gatunkową różnych utworów literackich -uzasadnia przynależność tekstu prasowego do publicystyki	-płynnie czyta teksty współczesne i dawne, stosując się do zasad poprawnej interpunkcji, akcentowania, intonacji oraz uwzględnia budowę wersyfikacyjną, a także organizację rytmiczną utworu poetyckiego -odczytuje tekst na poziomie przenośnym i symbolicznym -wartościuje zachowania i postawy bohaterów, uwzględniając motywy ich postępowania i odwołując się do ogólnie przyjętych zasad moralnych -ustosunkowuje się do różnych sposobów oddziaływania tekstu na odbiorcę, takich jak perswazja, manipulacja itp. -określa funkcję środków artystycznego wyrazu, a zwłaszcza symbolu i alegorii -interpretuje symbole występujące w różnych tekstach kultury	-czyta różne teksty (zarówno współczesne, jak i dawne, przewidziane w) na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym -samodzielnie interpretuje teksty pisane i inne teksty kultury, uwzględniając intencję nadawcy oraz konteksty niezbędne do interpretacji -praktycznie wykorzystuje informacje wybrane z tekstu literackiego, popularnonaukowego, naukowego -krytycznie ocenia i wartościuje treści, zachowania i postawy przedstawione w utworach w odniesieniu do systemu moralnego i etycznego

		-wie, czym jest perswazja, sugestia, ironia, -z pomocą nauczyciela i klasy rozpoznaje aluzję -rozróżnia elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim -wskazuje nadawcę i adresata wypowiedzi -dostrzega różne motywy postępowania bohaterów -odczytując sensu tworu, -dostrzega podstawowe wartości, takie jak przyjaźń, wierność, patriotyzm; -formułuje wnioski -czyta utwory liryczne i zna cechy liryki jako rodzaju literackiego, zna gatunki należące do liryki: sonet, pieśń, tren -odróżnia osobę mówiącą w wierszu od autora tekstu, bohatera utworu od podmiotu lirycznego -zna podstawowe środki wyrazu artystycznego wypowiedzi, w tym: neologizm, prozaizm, eufemizm, inwokację -rozpoznaje obrazy poetyckie w utworze -czyta utwory epickie i -zna cechy epiki jako rodzaju literackiego,	-odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości -rozumie znaczenie terminów <i>realizm</i> i <i>fantastyka</i> -odróżnia cechy gatunkowe noweli, powieści, opowiadania -podaje przykłady utworów należących do literatury dydaktycznej -zna cechy literatury dydaktycznej, wymienia cechy bajki i ballady -rozpoznaje cechy dramatu jako rodzaju literackiego w tekście -samodzielnie wyszukuje potrzebne informacje w odpowiednich źródłach, -sporządza prosty przypis -wyszukuje informacje w indeksie i przypisach -rozpoznaje językowe i pozajęzykowe środki perswazji, np. w reklamie prasowej -analizuje symbole i alegorie występujące w tekstach kultury -dostrzega funkcje środków pozajęzykowych w sztuce teatralnej i filmie -wskazuje w balladzie elementy typowe dla różnych rodzajów literackich -analizuje związki między dziełem	-wyszukuje i porównuje informacje w różnych tekstach, m.in. popularnonaukowych i naukowych -analizuje językowe i pozajęzykowe środki perswazji w reklamie prasowej -odczytuje sensy przenośne i symboliczne w odbieranym tekście		
--	--	--	---	---	--	--

		-zna gatunki należące do epiki wymienia elementy konstrukcyjne świata przedstawionego w utworze -wie, czym się różni fikcja literacka od rzeczywistości -rozdziela narrację pierwszo-i trzecioosobową -rozpoznaje w tekście epickim fragmenty opowiadania i opisu -odróżnia dramat od innych rodzajów literackich, wskazuje elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog i dialog -rozpoznaje balladę jako gatunek z pogranicza rodzajów literackich -posługuje się spisem treści, cytatem z poszanowaniem praw autorskich -rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, artykuł, felieton -wyszukuje informacje w tekście popularnonaukowym, naukowym, publicystycznym	literackim a innym tekstem kultury -wskazuje elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim			
--	--	--	--	--	--	--

		-dostrzega symbole i alegorie w tekstach kultury -zna terminy adaptacja filmowa i adaptacja teatralna -wymienia osoby uczestniczące w procesie powstawania przedstawienia teatralnego oraz filmu (reżyser, aktor, scenograf, charakteryzator) -zauważa związki między dziełem literackim a innym tekstem kultury -dokonuje przekładu intersemiotycznego tekstów kultury i interpretacji zjawisk społecznych oraz prezentuje je w ramach różnych projektów grupowych				
3.	II Tworzenie wypowiedzi (elementy retoryki, mówienie i pisanie)	-sporządza w różnych formach notatkę dotyczącą wysłuchanej wypowiedzi -tworzy plan dłuższej wypowiedzi -tworzy wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, w	-pisze na temat, starając się zachować przejrzystą kompozycję logiczną i spójnej wypowiedzi, -wyraża własne zdanie i podaje argumenty na poparcie własnego stanowiska	-płynnie mówi na podany temat, starając się zachować zasady poprawności językowej i stylistycznej -uzasadnia własne zdanie za pomocą rzeczowych argumentów -dobiera środki językowe w zależności od adresata	-udowadnia swoje racje za pomocą rzeczowych argumentów ułożonych w logiczny wywód -aktywnie uczestniczy w dyskusji, używając środków językowych wyrażających stosunek mówiącego do przedstawianych treści i	-samodzielnie buduje spójne, logiczne, rzeczowe wypowiedzi na podany temat, w których przedstawia własne stanowisko, lub za pomocą popartych przykładami argumentów uwzględniających różne

		rozprawce z pomocą nauczyciela formułuje tezę, hipotezę oraz argumenty, -samodzielnie podaje przykłady do argumentów, wnioskuje -wypowiada się na temat stara się zachować poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną tekstu, a w tekstach mówionych zachowuje poprawność akcentowania wyrazów i zdań, dba o poprawną wymowę -stara się o estetyczny zapis wypowiedzi -wygłasza krótki monolog, podejmuje próbę wygłaszania przemówienia oraz próby uczestniczenia w dyskusji -przygotowuje wywiad streszcza, skraca, parafrazuje tekst, w tym tekst popularnonaukowy -wyraża swoje zdanie i umie je uzasadnić, odnosi się do cudzych poglądów -pisze opowiadanie odtwórcze i twórcze; -wie, jak umieścić dialog w tekście	-zachowuje trójdzielną kompozycję dłuższej wypowiedzi, w tym w przemówieniu -stosuje się do zasad poprawnej wymowy oraz norm dotyczących akcentowania wyrazów i zdań, zna wyjątki w akcentowaniu wyrazów, -rozdziela środki językowe w zależności od adresata wypowiedzi -w oficjalnych i nieoficjalnych sytuacjach mówienia stosuje zasady etykiety językowej i przestrzega zasad etyki mowy -uczestniczy w dyskusji zgodnie z zasadami kultury -dostrzega zjawisko brutalności słownej, kłamstwo i manipulację -uczestniczy w omówieniu recytacji własnej, koleżanek i kolegów -redaguje rozprawkę z tezą bądź hipotezą, -formułuje odpowiednie argumenty i popiera je odpowiednimi przykładami -pisze wywiad -stosuje akapity, dba o spójne nawiązania między poszczególnymi częściami wypowiedzi	wypowiedzi w oficjalnych i nieoficjalnych sytuacjach mówienia -aktywnie uczestniczy w dyskusji -wstrzega się brutalności słownej, kłamstwa i manipulacji w wypowiedzi ustnej -pisze na temat, stosując funkcjonalną kompozycję logicznej wypowiedzi, polemizuje ze stanowiskiem innych, formułuje rzeczowe argumenty poparte celnie dobranymi przykładami dobiera i stosuje środki językowe odpowiednio do sytuacji i odbiorcy oraz rodzaju komunikatu prezentuje w dyskusji swoje stanowisko, rozwija je odpowiednio dobranymi argumentami, świadome stosuje retoryczne środki wyrazu -reaguje z zachowaniem zasad kultury na zjawisko brutalności słownej, kłamstwo i manipulację -w rozprawce dobiera odpowiednie argumenty, w których odwołuje się do kontekstu literackiego, popiera je odpowiednimi przykładami -pisze wywiad, wykorzystując zdobytą z różnych źródeł wiedzę na	nawiązując do wypowiedzi przedmówców, podejmuje próby prowadzenia dyskusji -charakteryzując postać fikcyjną, ocenia i wartościuje jej zachowania i postawy w odniesieniu do ogólnie przyjętych norm moralnych -analizuje uczucia własne i bohaterów literackich, -próbuje interpretować głosowo wygłaszany tekst, m.in. przez poprawne stosowanie pauz w tekście zawierającym przerzutnie, krytycznie, rzeczowo omawia oraz ocenia recytację własną i kolegów -pisze wypowiedzi logiczne, spójne i przejrzyste pod względem kompozycyjnym i poprawne pod względem językowym, stylistycznym, ortograficznym oraz interpunkcyjnym dobierając odpowiednie słownictwo, tworzy tekst wyrażający intencje nadawcy -posługuje się odpowiednimi argumentami i przykładami w celu uzasadnienia własnego zdania posługując się bogatym słownictwem, redaguje różne formy wypowiedzi, m.in. opowiadanie z elementami dialogu i	konteksty kulturowe dowodzi przyjętych racji -aktywnie uczestniczy w dyskusji jako dyskutant lub przewodniczący, rzeczowo przedstawia swoje stanowisko i wnioski -interpretuje głosowo wygłaszany z pamięci lub czytany tekst, uwzględniając funkcję zastosowanych środków stylistycznych -oceniając pracę innych, przedstawia krytyczną, rzeczową refleksję wynikającą z wnikliwej analizy wykonanych zadań i erudycji polonistycznej -pisze wypowiedzi oryginalne pod względem sposobu ujęcia tematu, w tym rozprawkę z hipotezą; wykazuje się szczególną dbałością o poprawność językową, bezbłędny zapis, logiczną kompozycję -tworzy oryginalne notatki, posługując się bogatym słownictwem redaguje dłuższe formy wypowiedzi podejmuje próby własnej twórczości literackiej
--	--	---	---	--	--	---

		-opisuje i charakteryzuje postaci rzeczywiste i fikcyjne -stosuje narrację pierwszo-i trzecioosobową -opisuje elementy dzieła malarskiego, -wykorzystuje z pomocą nauczyciela odpowiednie konteksty -układa tekst o trójdzielnej kompozycji z uwzględnieniem akapitów, stosuje cytaty wygłasza z pamięci tekst poetycki	-zachowuje poprawność językową i stylistyczną tworzonych tekstów -wykazuje dbałość o estetykę zapisu oraz poprawność ortograficzną i interpunkcyjną -opisuje dzieło malarskie z odniesieniem do odpowiednich kontekstów; -odczytuje sensy przenośne w tekstach kultury, takich jak obraz, plakat, grafika -w tekstach własnych wykorzystuje różne formy wypowiedzi, w tym opis sytuacji recytuje tekst poetycki, podejmuje próbę interpretacji głosowej z uwzględnieniem tematu i wyrażanych emocji	temat podjęty w rozmowie -opisuje dzieło malarskie z odniesieniem do odpowiednich kontekstów; -podejmuje próbę interpretacji tekstu kultury, np. obrazu, plakatu, grafiki w tekstach własnych -wykorzystuje różne formy wypowiedzi, w tym mowę zależną i niezależną w celu zdynamizowania akcji i charakteryzowania bohatera -recytuje tekst poetycki, interpretacje głosowo z uwzględnieniem tematu ocenia recytację własną, koleżanek i kolegów i przedstawia uzasadnienie swojej oceny	monologu, opisu, charakterystyki, różnicowane stylistycznie i funkcjonalnie opisy, recenzję i notatkę(różnorodne postaci) oraz pisma użytkowe odwołując się do kontekstów, - tworzy rozprawkę z tezą lub hipotezą	
4.	III. Kształcenie językowe (gramatyka języka polskiego, komunikacja językowa i kultura języka, ortografia i interpunkcja)	-wie, czym jest błąd językowy ma podstawową wiedzę z zakresu gramatyki języka polskiego: –fonetyki (zna różnicę między głoską aliterą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe; wie, na czym polega zjawisko upodobnień pod względem dźwięczności	-dostrzega błędy językowe i potrafi je skorygować Stosuje w tworzonych tekstach podstawową wiedzę językową w zakresie: –fonetyki (zna różnicę między głoską a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe; wie, na czym polega zjawisko	-umiejętnie stosuje wiedzę językową w zakresie: dokonuje korekty tworzonych tekstów analizuje elementy językowe w tekstach kultury (np. w reklamach, plakacie, w piosence), wykorzystując wiedzę o języku w zakresie: –fonetyki (zna różnicę między głoską a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe; wie, na czym	-wykorzystując wiedzę o języku, analizuje elementy językowe w tekstach kultury jako świadome kształtowanie warstwy stylistycznej tekstu - świadomie stosuje wiedzę językową w zakresie treści materiałowych przewidzianych programem nauczania w zakresie fonetyki, fleksji, składni, słownictwa	-wykorzystując wiedzę o języku, odczytuje sensy symboliczne i przenośne w tekstach kultury jako efekt świadomego kształtowania warstwy stylistycznej wypowiedzi Samodzielnie poszerza wiedzę językową i wykorzystuje ją we własnych wypowiedziach

		i uproszczeń grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie), dostrzega rozbieżności między mową a pismem -słowotwórstwa i słownictwa(wie, czym są wyraz podstawowy i pochodny, podstawa słowotwórcza, formant, rdzeń, rodzina wyrazów; rozumie różnicę między wyrazem pokrewnym a bliskoznacznym, dostrzega zróżnicowanie formantów pod względem ich funkcji, rozumie różnicę między realnym a słowotwórczym znaczeniem wyrazów, odróżnia typy wyrazów złożonych), zna typy skrótów i skrótowców i stosuje zasady interpunkcji w ich zapisie, świadomie wzbogaca zasób własnego słownictwa o przysłowia, powiedzenia, frazeologizmy itp., odróżnia synonimy od homonimów –fleksji (stosuje wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie	upodobnień pod względem dźwięczności i uproszczeń grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie), dostrzega rozbieżności między mową a pismem –słowotwórstwa i słownictwa(wie, czym są wyraz podstawowy i pochodny, podstawa słowotwórcza, formant, rdzeń, rodzina wyrazów; rozumie różnicę między wyrazem pokrewnym a bliskoznacznym, dostrzega zróżnicowanie formantów pod względem ich funkcji, rozumie różnicę między realnym a słowotwórczym znaczeniem wyrazów, odróżnia typy wyrazów złożonych), zna typy skrótów i skrótowców i stosuje zasady interpunkcji w ich zapisie, świadomie wzbogaca zasób własnego słownictwa o przysłowia, powiedzenia, frazeologizmy itp., odróżnia synonimy od homonimów –fleksji (stosuje wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie	polega zjawisko upodobnień pod względem dźwięczności i uproszczeń grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie), dostrzega rozbieżności między mową a pismem –słowotwórstwa i słownictwa(wie, czym są wyraz podstawowy i pochodny, podstawa słowotwórcza, formant, rdzeń, rodzina wyrazów; rozumie różnicę między wyrazem pokrewnym a bliskoznacznym, dostrzega zróżnicowanie formantów pod względem ich funkcji, rozumie różnicę między realnym a słowotwórczym znaczeniem wyrazów, odróżnia typy wyrazów złożonych), zna typy skrótów i skrótowców i stosuje zasady interpunkcji w ich zapisie, świadomie wzbogaca zasób własnego słownictwa o przysłowia, powiedzenia, frazeologizmy itp., odróżnia synonimy od homonimów –fleksji (stosuje wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie partykuły nie z różnymi częściami mowy, rozpoznaje imiesłowy, zna zasady ich tworzenia i odmiany)		
--	--	--	---	---	--	--

		partykuły nie z różnymi częściami mowy, rozpoznaje imiesłowy, zna zasady ich tworzenia i odmiany) –składni(wykorzystuje wiedzę o budowie wypowiedzenia pojedynczego i złożonego w przekształcaniu zdań pojedynczych na złożone i odwrotnie oraz wypowiedzeń z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdanie złożone i odwrotnie, dokonuje przekształceń z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie	partykuły nie z różnymi częściami mowy, rozpoznaje imiesłowy, zna zasady ich tworzenia i odmiany) –składni(wykorzystuje wiedzę o budowie wypowiedzenia pojedynczego i złożonego w przekształcaniu zdań pojedynczych na złożone i odwrotnie oraz wypowiedzeń z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdanie złożone i odwrotnie, dokonuje przekształceń z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie	–składni(wykorzystuje wiedzę o budowie wypowiedzenia pojedynczego i złożonego w przekształcaniu zdań pojedynczych na złożone i odwrotnie oraz wypowiedzeń z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdanie złożone i odwrotnie, dokonuje przekształceń z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie		
--	--	---	---	--	--	--

DATA		PODPIS NAUCZYCIELA	Monika Wentrys
------	--	--------------------	----------------